

॥ श्री गजानन विजय ग्रंथ ॥

अध्याय सतरावा

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ जयजयाजी महामंगला । जयजयाजी भक्तपाला । जयजयाजी तमालनीला । पतितपावन
नरहरे ॥१॥ हिरण्यकश्यपु महाकूर । सज्जनाचा शत्रू थोर । तयाचें तूं फाडून उदर । मरण त्याचें साधिलें ॥२॥
प्रल्हादरक्षणासार्ठी । तूं जन्मलास स्तंभापोटीं । रूप अनुपम जगजेठी । धारण तें करून ॥३॥ दांत दाढा भयंकर । आयाळ रळे
मानेवर । नेत्र जेवीं खदिरांगार । ब्रह्मांड जाळूं पहाती ॥४॥ त्या भयंकर रूपाची । भीति नसे साची । पिलें जेवीं वाधिणीर्चीं ।
अंगावर खेळती तिच्या ॥५॥ तुम्हां पाहून देवराया । लक्ष्मी न धजे पुढे यावया । ऐशा स्थितींत लागला पाया । भक्त तुझा
नरहरे ॥६॥ तूं भक्तवत्सल लक्ष्मीकांत । ऐसें सांगत आले संत । पुरविशी भवतमनोरथ । नाहीं न त्यासी म्हणसी कदा ॥७॥
त्या आपुल्या ब्रीदासी । जाग आतां हृषीकेशी । दासगणू लागला पायांसी । अभय असूं दे पांडुरंगा ॥८॥ गजाननाचे परम भक्त ।
होते कांहीं अकोल्यांत । तयाचीया सदनाप्रत । हमेशा यावें समर्थानीं ॥९॥ चापडगांवचे बापु कृष्ण । खटाऊ शेटचें कुटुंब जाण
। गोडू लालाचा नंदन । बट्युलाल नाम ज्याचें ॥१०॥ जीजीबाई पंडित । आणीकही होते बहुत । त्यांचीं नांवें तुम्हांप्रत । किती
सांगूं विबुध ठो ॥११॥ एके वेळीं अकोल्यांत । आले गजानन स्वामी समर्थ । खटाऊच्या गिरणींत । मुककाम त्यानें ठेविला
॥१२॥ एक भक्त मलकापुरीं । विष्णूसा नामें निर्धारी । त्याच्या वाटलें अंतरीं । समर्थ आणावें मलकापुरा ॥१३॥ त्यानें
आमंत्रणाचा वशिला । भास्कराच्या ढोरें लाविला । हाच भास्कर होता झाला । समाधिस्थ अडगांवीं ॥१४॥ तो त्या वेळीं होता
जवळ । करी कारभार अंगें सकळ । विष्णूसाला होतें बळ । याच भास्कर पाटलाचें ॥१५॥ भास्कर म्हणे मलकापुरीं । चला

સમર્थા લવકરી | ભક્ત વિષ્ણુસાચ્યા ઘરીં | બોલાવણ્યાસ આલા તો ॥૧૬॥ મનોરથ યેથીલ ભક્તાંચે | તુમ્હીં પુરવિલે અસતી સાચે | આતાં મલકાપુરીચે | લોક વાટ પહાતી ॥૧૭॥ તર્ડ સમર્થ મહણાલે ભારકરા | સદ્યાંચ મી મલકાપુરા | યેત નાઈં જાણ ખરા | તું આગ્રહ કરું નકો ॥૧૮॥ ફાર આગ્રહ કરશીલ | તરી ફજીત પાવશીલ | યાચા વિચાર કરી ખોલ | મી ન બોલલોં કાંઈં તરી ॥૧૯॥ દોરીસી દિધલ્યા ફાર તાણ | તી મધ્યેંચ તુટતસે જાણ | મી ન હલણાર યેથ્થૂન | તું યા ફંદાંત પડું નકો ॥૨૦॥ ભારકર બોલે ત્યાવરી | કાંઈં અસો મલકાપુરીં | ચલા વિષ્ણુસાચે ઘરીં | હીચ વિનંતિ ગુરુરાયા ! ॥૨૧॥ મી તુમચા લાડકા | મસી ધવકા દેઊં નકા | મી ભરંવસા દિલા દેખા | તુમ્હાં ઘેઊનિ યેણ્યાચા ॥૨૨॥ તી પ્રતિજ્ઞા માઝી પુરી | તુમ્હીં કરાવી આજ ખરી | ચલા આતાં સ્ટેશનાવરી | ગાડીંત બસાયાકારણો ॥૨૩॥ ઐસા આગ્રહ કરુન | ઘેઊન આલા ગજાનન | મલકાપુરાકારણ | ન્યાવયાસી શ્રોતે હો ! ॥૨૪॥ ભારકરાનેં વિનવળી | સ્ટેશનમાસ્તરા કરોની | બારા જણાંચા ડબા ત્યાંનીં | ખાલી કરવિલા સંતાસ્તવ ॥૨૫॥ મહારાજ તૈસેંચ બૈસલે | તે ન કાંઈં બોલલે | જાગેવરુન નાઈં ઉઠલે | ગાડી સુટેપર્યંત ॥૨૬॥ તોં ગાડી સુટણ્યાચા | ઘંટા ઝાલા અખેરીચા | ડોળા ચુકવૂન ભારકરાચા | લીલા કેલી એશા રીતીં ॥૨૭॥ જો ડબા મોકળા કેલા | તો ત્યાંનીં સોડૂન દિલા | યોગીરાજ જાઉન શિરલા | બાયકાંચ્યા ડબ્યામધ્યે ॥૨૮॥ આધીંચ મૂર્તિ દિગંબર | સ્ત્રિયા ઘાબરલ્યા અસતી ફાર | ત્યાંનીં વર્દી અખેર | દિલી અસે પોલિસાલા ॥૨૯॥ પોલિસાચા અધિકારી | તેથેં આલા સત્વરીં | મહારાજાલા ધરુન કરીં | ખાલીં ઓઢું લાગલા ॥૩૦॥ અરે વેડયા નંબ્યા પીરા | અવકલ કૈસી તુજ ના જરા | બાયકાંચ્યા ડબ્યાંત ખરા | યેઊન કૈસા બૈસલાસ ? ॥૩૧॥ હિસડા દેઊન ત્યાંચ્યા હાતા | તેથેંચ બસલે તત્વતાં | અધિકાન્યાચી ભીતિ ચિતા | મુઢીં ન ત્યાંચ્યા વાટલી ॥૩૨॥ મગ તો અધિકારી ભલા | સ્ટેશન માસ્તરાકડે ગેલા | મહણે ડબ્યાપારીં આતાં ચલા | બાયકાંચ્યા માઇયાસવે ॥૩૩॥ દોઘે ડબ્યાજવલ આલે | તોં માસ્તરાનેં પાહિલેં | યોગીરાજ બસલેલે | બાયકાંચ્યા ડબ્યાંત ॥૩૪॥ માસ્તર પોલિસાંચ્યા અધિકાન્યાલા | એશા રીતીં

बोलला । तुम्ही जाऊ द्यावें याला । याच डब्यांत बसून ॥३५॥ हा आहे संत थोर । चालता बोलता ईश्वर । याच्या हातें न होणार । गुन्हा तो केंद्रांही ॥३६॥ तें ऐकून अधिकारी । बोलता झाला ऐशापरी । मी दिली आहे तार खरी । येविषयीं वरिष्ठाला ॥३७॥ आतां माझ्या हातांत । कांहीं न याहिलें यत्किंचित । मीं वर्दी दिली तुम्हांप्रत । तुम्ही वाटेल तें करा ॥३८॥ स्टेशनमास्तरांनीं । आपली टोपी काढूनी । बहु आदर दारखवोनी । विनंती केली महाराजा ! ॥३९॥ तुम्हीं खालीं उतरावें । माझें एवढें ऐकावें । कायद्याचें आणावें । प्रयोजन आपुल्या मानसीं ॥४०॥ महाराज उतरले खालतीं । पुढें खटला भरला त्यांचेवरती । कायद्याप्रमाणें निश्चिती । जठर साहेबासमोर ॥४१॥ त्यांनीं फिर्याद घेतली । त्याची तारीख नेमली । शेगांवावरती भली । चौकाशीची श्रोते हो ! ॥४२॥ बापुसाहेब जठर । आले शेगांवाच्यावर । डाक बंगल्यांत झाले स्थिर । करण्या चौकशी खटल्याची ॥४३॥ व्यकंटराव देसाई । अकोल्याचे होते पाही । तेही आले ते ठई । कांहीं कामानिमित ॥४४॥ महाराजांच्या खटल्याची । गांवीं पुकार झाली साचि । म्हणून मंडळी शेगांवाची । फार मिळाली बंगल्यावर ॥४५॥ तें देसाई म्हणती जठरास । आज कोणता खटला विशेष । तुम्हांपुढें आहे खास । म्हणून मिळाले लोक हे ॥४६॥ जठर म्हणाले त्यातें । याचें कारण तुम्हांतें । कैसें न कळलें ? वाटतें । हेंच मला आश्वर्य ! ॥४७॥ तुमचे स्वामी गजानन । नंगे फिरती म्हणून । पोतिसांनीं भरून । हा खटला पाठविला ॥४८॥ त्या खटल्याची चौकशी । होणार आहे आज दिवशीं । म्हणून वाटतें ऐसें मसी । लोक हे जमले असावेत ॥४९॥ हें ऐकतां भाषण । व्यकंटराव झाले खिण । बोलते झाले कर जोडून । खटला हा न चालवावा ॥५०॥ श्रीगजानन साधूची । योग्यता आहे थोर साची । मी मूर्ति भगवंताची । आहे पाहा प्रत्यक्ष ॥५१॥ तो विदेही पुरुष जाणा । बंधन त्याला कशाचें ना । तो योग्यांचा योगीराणा । वंदनीय अवघ्यांतें ॥५२॥ खटला भरला हीच केली । पोतिसांनीं चूक भली । ती पाहिजे दुरुस्त झाली । आज आपुल्या करानें ॥५३॥ जठर म्हणती वकिलाला । तुम्ही जाणतां कायद्याला । याचा पाहिजे होता

केला । विचार तो पोलिसांनी ॥५४॥ कारकुना म्हणती बोलावणे । धाडा गजाननाकारणे । तें ऐकून एक त्यांने । जवान पोलिस पाठविला ॥५५॥ तो येऊन समर्थासी । म्हणे चला आतां कचेरीसी । अधिकान्यांने तुम्हांसी । मज धाडिले बोलावण्या ॥५६॥ बन्या बोलानें चलावे । फजितीस ना करून घ्यावे । ना तरी मला लागेल न्यावे । तुमच्या हाता धरून ॥५७॥ तई वदले गजानन । आम्ही न उठूऱ येथून । तुझे पहातो शिपाईपण । ये धरीं माझ्या करा ॥५८॥ शिपायाचा हात धारिला । तो ना सुटे किमपि त्याला । रक्तप्रवाह बंद झाला । त्या दाबाच्या योगाने ॥५९॥ हातासी लागली कळ । जीव झाला व्याकुळ । करू लागला तळमळ । शिपाई तो त्याच ठाई ॥६०॥ शिपायासी वेळ झाला । म्हणून पाठविले वकिलाला । त्या व्यंकटराव देसायाला । समर्थासी आणावया ॥६१॥ जठार म्हणती तुम्हीं जावे । समर्थासी घेऊन यावे । लोकांसी न जमूं द्यावे । बंगल्याभौंवतीं निरर्थक ॥६२॥ इतक्यांत आला समाचार । पोलिसाचा धरला कर । बसविला एकया जागेवर । महाराजांनी सहज लीले ॥६३॥ मग देसाई तेथें आले । त्यांच्या भक्तासी बोलले । या वेळीं नेसविले । पाहिजे समर्था धोतर ॥६४॥ ऐसी सल्ला मिळतांक्षणीं । धोतर नेसविले भक्तांनी । तें टाकिले सोडोनी । समर्थांनी रस्त्यांत ॥६५॥ गेले नागवे कचेरीस । सर्वे होतां भारकरशिष्य । जठारांनीं पाहतां त्यास । दिली खुर्ची बसावया ॥६६॥ या महाराज बसा येथ । तुम्ही नागवे गांवांत । कां फिरतां सदोदित । हें कांहीं करै नव्हे ॥६७॥ नागवे फिरणे हाच गुन्हा । कायद्यांनीं ठरविला जाणा । म्हणून विनंति आपणा । द्या हें सोडून नंगेपण ॥६८॥ ऐसे जठारांचे भाषण । घेतले स्वामींनीं ऐकून । आणि केले हास्य वदन । उत्तर त्यासी द्यावया ॥६९॥ तुला काय करणे यासीं । चिलीम भरावी वेगेसी । उगीच नसत्या गोष्टीशीं । महत्व न यावे निरर्थक ॥७०॥ तें ऐकतां भाषण । जठार गेले विरघळोन । जनरीतीचे याला भान । मुळींच नाहीं याहिले ॥७१॥ हा वृषभदेव भागवतीचा । किंवा शुकाचार्य साचा । किंवा वामदेवाचा । हा दुसरा अवतार ॥७२॥ हा निजानंदीं सदा रत । खचित आहे जीनन्मुक्त । नये लावितां याप्रत । गुन्हा

विचारें केंठांठी ॥७३॥ जेवीं अब्नीचा अब्नीपणा । अग्नि सोडीत नसे जाणा । परी अग्निहोऽ्यांना । कुंडांत ठेवणे भाग त्यासी ॥७४॥ अग्निदेव महणोन । ठेविल्या कुंडावांचून । तो करील दब्ध सदन । हा दोष त्याचा नसे ॥७५॥ तैसें याचें नागवेपण । आहे अग्निचे समान । महणून याचा शिष्यगण । आहे अपराधी येविषयी ॥७६॥ वस्त्ररूपी कुंडाठारीं । जरी हा ठेविला असतां पाही । तरी हरकत नव्हती कांठीं । सर्वास सुखद होतें तें ॥७७॥ ऐसा विचार पूर्ण केला । जठरांनी घिरीं भला । आणि हुक्कम फर्माविला । त्यांनीं पुढीलप्रमाणे ॥७८॥ महाराज मूळचे जीवन्मुक्त । त्या ठेवणे व्यवस्थित । भास्कराचें काम सत्य । होतें न ते केलें त्यांनीं ॥७९॥ महणून मीं भास्कराला । पांच रूपये दंड केला । ऐसा खटल्याचा निकाल झाला । जठरापुढे शेगांवीं ॥८०॥ समर्थ महणाले भास्करासी । पुन्हा ऐशा आग्रहासी । करशील कां सांग मशीं । निज फजिती करून घ्याया ? ॥८१॥ भास्कर कांठीं न बोलला । मौन धरून राहिला । तेथोन मंडळींनीं केला । ऐशा प्रकारें विचार ॥८२॥ समर्थासी अग्निरथीं । न बसवा येथून कल्पांतीं । विनाकारण कटकटी होती । तें कांठीं बरें नव्हे ॥८३॥ हा क्रम कित्येक दिवस । चालला असे शेगांवास । भक्त बैलाच्या गाडीस । बसवू लागले महाराजा ॥८४॥ या रीतीं अकोल्यासी । आले एकदां पुण्यराशी । बापुरावाच्या सदनासी । जाऊनियां उतरले ॥८५॥ याच वेळीं यवन जातीचा । साधु महताबशा नांवाचा । होता कुरुम गांवीं साचा । मूर्तिजापुरा सनिनध ॥८६॥ त्यानें बापुरावाप्रती । सांगितलें होतें ऐशा रीतीं । जेन्हां समर्थ अकोल्यास येती । तेन्हां आम्हां कळवावें ॥८७॥ अकोल्यांत आल्यावर । श्रीगजानन साधुवर । बापुरावानें सत्वर । मनुष्य धाडिला कुरुमासी ॥८८॥ तों ऐशा रीतीं घडून आलें । महताबशा येण्या निघाले । अकोल्यास याया भले । समर्थासी भेटावया ॥८९॥ अकोल्याचा मनुष्य । मध्यें भेटला रस्त्यास । जो आला होता न्यावयास । महताबशाकारणे ॥९०॥ तो मनुष्य भेटतांक्षणीं । कीं पुसू लागले मधुरवचनीं । त्या मनुष्यालागुनी । महताबशा श्रोते हो ! ॥९१॥ तुं न जावें कुरुमाला । बैस आमच्या गाडीला । आपण जाऊं स्टेशनाला । मीच आहे महताबशा

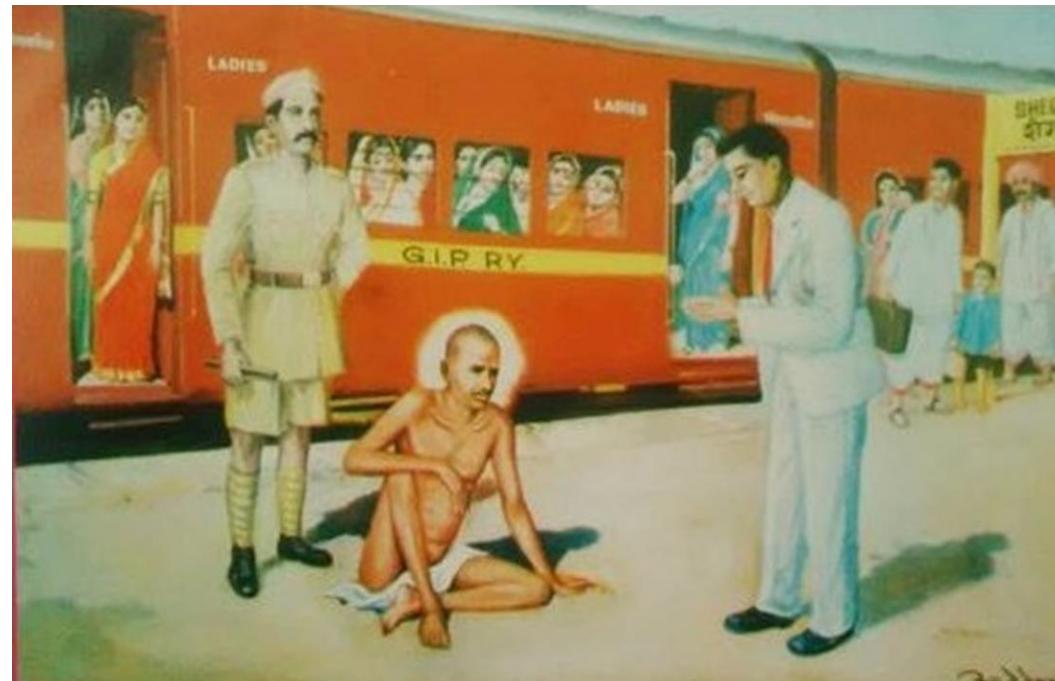
॥૭૨॥ પાહા સંત આલ્યાચે વર્તમાન | કળલેં સંતાલાગૂન | કોણી ન સાંગતાં જાણ | ત્રિકાલજ્ઞ તે ખરોખરી ॥૭૩॥
મહતાબશાચ્યા સંગાતેં | દોન ચાર યવન હોતે | અવઘે યેઊન સદનાતેં | ઉતરલે બાપુરાવાચ્યા ॥૭૪॥ દુસરે દિવશીં પ્રાતઃકાળ |
મહતાબશા હોતા જેથેં બસલા | મહારાજ આલે તયા સ્થળા | નિજલીલેં કરુન ॥૭૫॥ મહતાબશાચે ધરુન કેંસ | સમર્થાંનીં
તાડિલેં ત્યાસ | ત્યા તાડણ્યાચા ઉદેશ | હાવ હોતા વિબુધ હો ! ॥૭૬॥ યવનજાતીંત જન્મૂન | કાંઈં ન કેલા ઉપરોગ જાણ |
યવનાચેં આંડદાંડપણ | નાઈં અજૂન ગેલેં રે ॥૭૭॥ યા આડદાંડપણાંનીં | તત્વધાત હોઈલ જાણી | મૃત્યુલોકીંચે અવઘે પ્રાણી |
ચિંતાગ્રસ્ત હોતીલ ॥૭૮॥ તુડ્ઝેં મહતાબ આહે નાંવ | ત્યાચી કાય આઠવણ ઠેવ | દોષરુપી તમા વાવ | તુઝ્યાપુંદેં મિન્દું નયે ॥૭૯॥
હા દ્રેષરુપી અંધાર | વાઢત ચાલલા વરચેવર | યાચી નાઈં તુલા ખબર | મહ્નૂન તુજલા તાડિલેં ॥૧૦૦॥ ઐસા મિલતાં ઇશારા |
મહતાબશાતેં તોષલા ખરા | સાધૂચ સાધૂચ્યા અંતરા | જાણતાતી નિઃસંશય ॥૧॥ જોન્હાં મહતાબશા તેં તાડિલેં | તર્ફ સંગતીચે
યવન ભલે | કાવરેબાવરે હોતે ઝાલે | તો પ્રકાર પાહુન ॥૨॥ મહતાબશા બોલલા ત્યાસી | તુમ્હીં ન રાહાવેં | આમહાંપાસીં | જાવે
નિઘૂન કુરુમાસી | હેંચ આહે ઉતમ ॥૩॥ શેરુ કડૂ શિવાય જાણ | ગેલે ચૌંધે નિઘૂન | તો દ્યાવયાસી આમંત્રણ | બચ્ચુલાલ પાતલા
॥૪॥ મહણે ઉદ્યાં દયાઘના ! | યાવેં તુમ્હીં ભોજના | યા દાસાવિયા સદના | હીંચ આહે વિનંતિ ॥૫॥ દુસરે દિવશીં તાંબ્યાંત |
બસવૂની સમર્થાપ્રત | મોઠયા થાટાંનીં મિરવીત | નિજ સદના આણિલેં ॥૬॥ પરી સમર્થ તાંબ્યાખવાલીં | ઉતરલે નાઈંત મુઢીં | તેણે
મંડળી ચિંતાવલી | મહણે કાં ના ઉતરતી હે ॥૭॥ તસાચ તાંગા નેલા પરત | બાપુરાવાચ્યા સદનાપ્રત | મંડળી પડલી ઘોટાયાંત |
સમર્થે ઐસેં કાં કેલેં ? ॥૮॥ કાલ આમંત્રણ ઘેતલેં | આજ તાંબ્યાખવાલીં ન ઉતરલે | યાવેં કારણ શોધિતે ઝાલે | આપાપલ્યા
બુદ્ધીને ॥૯॥ ત્યાત હોતા એક ધૂર્ત | તો બોલલા અવદ્યાંપ્રત | મલા સમજલેં ઝંગિત | યા ગોષ્ટીચેં યે વેણાં ॥૧૧૦॥ મહતાબશાલા
વગળીલેં | મહ્નૂન મહારાજ નાઈં ઉતરલે | ભોજનાચેં કાં ન કેલેં | મહતાબશાલા આમંત્રણ ॥૧૧॥ આતાં ઘેऊન દોઘાંસી | બસૂન

એકા તાંબ્યાસી । મુણજે તે નિશ્ચયેસી । ઉભ્યતાંહી યેતીલ ॥૧૨॥ તૈંચ વાક્ય ખરે જાલે । દોઘાંલાહી મિરવીત ગેલે । મહતાબશાલા ઉતરવિલે । મંદિરાજવળીલ થેટરાંત ॥૧૩॥ શ્રીરામાચ્યા મંદિરીં । ગજાનનાચી ઉતરલી સ્વારી । પરી તેહી ગેલે અખેરી । ઉઠોનિયાં થેટરાંત ॥૧૪॥ અવદ્યાંચીં જાલીં ભોજને । મન મહતાબશા લોકાંસ મુણે । મલા તુમ્હી તિકિટ દેણે । પંજાબચે કાઢુન ॥૧૫॥ તૈં શેખ કડૂ બોલલા । ત્યા મહતાબશા ફકિરાલા । તુમ્હી કુરુમટ્યા મશીદીલા । ટાકૂન કૈસેં જાતાં હો ? ॥૧૬॥ તી મશીદ બાંધૂન । પંજાબાશીં જાવેં આપણ । કામ અર્ધે ટાકૂન । જાણેં ઉચિત નસે તુમ્હાં ॥૧૭॥ મહતાબ શેખ કડૂશીં । બોલતા જાલા પ્રેમેશીં । આગ્રહ કરું નકા મશી । યે વેળીં નિરર્થક ॥૧૮॥ ગજાનનાચા હુકૂમ જાલા । મજસી પંજાબાંત જાણ્યાલા । આતાં એક ક્ષણહી યા સ્થળા । મી ન રાહું શકે હો ॥૧૯॥ સમર્થાચ્યા કૃપેંકરુન । મશિદીચેં કામ પૂર્ણ । હોઈલ હેં માર્જેં વચન । સત્ય તુમ્હી માનાવેં ॥૨૦॥ ધર્માવિષયીં દ્રૈત । સંતાઠાઈ નસતેં સત્ય । તૈં અવદ્યાં ધર્મપ્રત । સમસમાન માનિતી ॥૨૧॥ ખુલેં દેઉલ મશિદીચી । તુમ્હી નકા વાઢવું સાચી । તી વાઢતાં દોઘાંચી । આહે હાનિ હોણાર ॥૨૨॥ સામાન દેઉલ મશિદીચેં । એકચી આહે સાચે । આકારાનેં ભિન્નત્વ ત્યાચેં । માનૂન ભાંડું નયે હો ॥૨૩॥ યવન તેવણ ખુદાચા । આણિ હિંદુ કાય ભૂતાચા ? । પોતા વિચાર કરા યાચા । મનુષ્યપણ ટિકવાવયા ॥૨૪॥ તરીચ હોઈલ કલ્યાણ । હિંદુ આણિ મુસલમાન । હીં એકાચ દેવાપાસૂન । નિર્માણ અસતી જાહલે ॥૨૫॥ ધર્મ બાપા જ્યાચા ત્યાંનીં । પ્રિય માનાવા પ્રાણાહુની । પરી વિધર્મચ્યાંચ્યા ઠિકાણીં । અલોટ પ્રેમ ધરાવેં ॥૨૬॥ હેં ન જાલેં જોંવરી । સૌર્ય લાંબ તોંવરી । જા મશીદ હોઈલ પુરી । ગજાનનાચ્યા કૃપેને ॥૨૭॥ મહતાબશા નિઘૂન ગેલે । પુનઃ ન ઇકડે પરત આલે । યા ગોષ્ઠીચેં પાહિજે કેલેં । મનન હિંદુયવનાંનીં ॥૨૮॥ પાછા મહતાબશાલા જરી । તાડિતે જાલે સાક્ષાત્કારી । પરી દ્રેષ નન્હતા અંતરીં । પ્રેમ અલોટ હોતેં હો ॥૨૯॥ શાહાલાનીં ઘેતલ્યા । વિના । ભોજના ન ગેલા યોગીરણા । હે મુદે મનીં આણા । યા ગોષ્ઠીંચે શ્રોતે હો ! ॥૧૩૦॥ અસો યા બાપુરાવાચી । કાંતા એક હોતી સાચી । તિલા ભાનામતીચી । બાધા હોતી વિબુધ હો !

॥३१॥ मळवट यावा घटकेत | घटकेमार्जीं कंठीं तात | घटकेमार्जीं वस्त्रांप्रत | अन्नी तो लागावा ॥३२॥ बिब्याच्या पाठीवर |
 फुल्या याव्या अपरंपार | कधीं दांडीवरील चीर | जळून जावें अकरमात ॥३३॥ या भानामतीच्या त्रासांनीं | ती बापुरावाची
 कामिनी | क्षीण गेली होवोनी | अन्नपाणी न रुचे तिला ॥३४॥ भानामती काढण्याला | बापुरावें जाणत्याला | आणले बाहून
 अकोल्याला | परी न झाला उपयोग ॥३५॥ खर्चाहि झाला अतोनात | गुण न आला किंवित | अखेर त्यांनें जोडिले हात |
 श्रीगजाननस्वामीला ॥३६॥ महाराज माझ्या कुटुंबाला | भानामतीचा त्रास झाला | केले नाना उपायाला | आतां मात्र
 कंटाळलों ॥३७॥ तुझीं पाउलें माझ्या घरा | आज लागलीं गुरुवरा ! | तेथेंच कां आसरा | भानामतीस मिळावा ? ॥३८॥ ज्या
 दरीत पंचानन | बसला आहे येऊन | तेथेंच कां ओरडून | दिमाख दाखवावा कोल्हांनीं ॥३९॥ जेथें कस्तुरी दरवळली | तेथेंच
 कां हो रहावी भली | गुरुराया ही ओंगळी | घाण भानामतीची ॥१४०॥ ऐसी विनंती ऐकून | गजाननांनीं अवलोकन | केलें
 निजकृपें करून | बापुराव कांतेला ॥४१॥ त्यायोगें श्रोते तिची | भानामती निमाली साची | नाहीं किंमत माकडाची |
 सिंहाचिया पुढे हो ॥४२॥ असो एकदां फिरत फिरत | महाराज आले आकोटांत | नरसिंगजीला भेटण्याप्रत | बंधु आपला
 मठणोनी ॥४३॥ त्याच्या मठाशेजारीं | एक विठीर होती खरी | जाऊन त्या विठिरीवरी | बसले गजाननमहाराज ॥४४॥ पाय
 आंत सोडिले | डोकावून पाहूं लागले | आंतील जलालानीं भले | वरच्यावरी श्रोते हो ॥४५॥ पाहून त्यांची ऐशी कृति | लोक
 साशंक झाले वित्तीं | नरसिंग महाराज विचारती | अरे हें काय करतोस ! ॥४६॥ गोदा यमुना भागीरथी | तुम्हांसाठीं येथें
 असती | आणखी तीर्थे आहेत किती | हें पाहातों डोकावून ॥४७॥ तुला त्यांचे घडतें स्नान | मी कां राहूं तसाच जाण ! | या
 तीर्थांनीं मला स्नान | आज येऊन घालावें ॥४८॥ त्यांनीं स्नान घातल्याविना | मी न येथून हले जाणा | ऐशा ऐकून भाषणा |
 कैक मठणाले या रीतीं ॥४९॥ खरोखरी हा आहे पिसा | शेगांव नारीं लागला कैसा ! | जरा थांबा येथेंच बसा | काय करी हा

पाहुं पुढे ॥१४०॥ तो विहिरींतील जलाप्रत | उकळ्या उठल्या अगणित | श्रोते एका निमिषांत | विहीर भरली पाण्यानें ॥११॥
 हजारों कारंज्याच्या परी | गजाननाच्या अंगावरी | वर्षू लागले पहा वारी | त्या विहिरीचें तेघवां ॥१२॥ लोकां म्हणती गजानन
 | या रे स्नानालागून | नाहीं उरलें प्रयोजन | विहिरीमाझीं उतरण्याचें ॥१३॥ गंगा यमुना गोदावरी | वरता आली आहे खरी |
 स्नान साधा ये अवसरीं | या पुण्य सरितेचें ॥१४॥ भाविकांनीं केलें स्नान | निंदकांनीं खालीं मान | घातली तो पाहून | प्रकार
 त्या पाण्याचा ॥१५॥ संत जें जें आणती मर्नीं | तें तें पुरवी चक्रपाणी| त्यांच्या वाणीलागुनी| असत्यता न दे परमात्मा ॥१६॥
 स्नान होतां समर्थ उठले | पाणी पहिल्यापरि झालें | विहिरीच्या त्या तळास गेलें | उकळ्या बंद जाहल्या ॥१७॥ नरसिंगजीसी
 भेटून | निघून गेले दयाघन | शेंगांवासी बैसून | मनोवेगाच्या वारुवरी ॥१८॥ स्वस्ति श्रीदासगण्डविरचित | हा गजाननविजय
 नामे ग्रंथ | तारक होवो भवाब्धींत | भाविक भक्तांकारणे ॥१९॥ शुभं भवतु | श्रीहरिहरार्पणमस्तु ॥

॥ इति सप्तदशोऽद्यायः समाप्तः ॥

श्री गजानन बायकांच्या डब्यातून खाली येऊन बसले.

स्तेशन मास्तर त्यांना विनवनी करित आहे.